

[Steen Folke]

Under Grønlandsudvalgets besøg i Nuuk i sommer blev det endnu en gang klart, at den almindelige befolknings viden om og engagement i hjemmestyreordningen kan være på et meget lille sted. Alle har naturligvis hørt om hjemmestyret, men meget få har mere præcise forestillinger om den foreslåede ordning. Jeg mener, at Grønlandsministeriet og myndighederne i det hele taget har et stort ansvar herfor. Dels kom den grønlandske version af hjemmestyrekommissionens betænkning først til Grønland i september måned, et par måneder før der skal foretages folkeafstemning, dels har den forudgående oplysningsvirksomhed ikke lagt op til egentlig debat og engagement; det har været sådan en ret ensidig fremlæggelse af det, der er kommissionsflertallets og myndighedernes holdning i denne sag. Der er således stor risiko for, at hjemmestyreordningen reelt bliver indført hen over hovedet på den almindelige befolkning.

Som det eneste af de lovforslag, vi har til behandling her i dag, ser VS positivt på lovforslaget om folkeafstemning om hele ordningen, men det, man skal stemme om, er jo altså ja eller nej til den foreslåede ordning. Hvor mange af dem, der skal stemme, vil have fået en reel mulighed for at sætte sig ind i ordningen? Det spørgsmål undgår nok ikke at blive hængende i luften.

Ministeren for Grønland (Jørgen Peder Hansen):

Jeg vil gerne indledningsvis takke de ordførere, som har kunnet give tilslutning – og det er jo de fleste – til de lovforslag, der tilsammen udgør et grundlag for et hjemmestyre i Grønland. Jeg vil også gerne starte med at besvare nogle af de spørgsmål, som er blevet rettet til mig af forskellige ordførere.

Hr. Søren B. Jørgensen var inde på spørgsmålet om personaleproblemerne i tilknytning til indførelse af et hjemmestyre i Grønland. Det er klart, at det først og fremmest for de mennesker, det angår, er et meget stort og meget alvorligt problem. Jeg kan sige, at vi i ministeriet for Grønland vil være indstillet på – og jeg vil godt understrege: fortsat – sammen med personalet at drøfte den udvikling, som vil ske på disse områder, og de muligheder, vi måtte have for at medvirke til en så blid, eller hvad man nu skal kalde det, overgang som vel muligt. Andre

ordførere har også været inde på dette problem, og lad det være et svar til disse ordførere også.

Hr. Lars Emil Johansen og hr. Søren B. Jørgensen kom også med spørgsmål angående det kommende aftalekartel i Grønland. Jeg er særdeles enig i, at et aftalekartel i Grønland må være en foranstaltning, der skal hvile på et særligt lovgrundlag, altså en særlig lovgivning, og jeg mener også, det vil være rimeligt, at et kommende hjemmestyre i Grønland får lejlighed til at drøfte disse spørgsmål inden en eventuel etablering af et aftalekartel. Også jeg synes altså, det er en rimelig ting.

Der blev spurgt, hvor lang tid man i Grønland har til at gennemføre den politiske debat, hvor lang tid man har til at forberede sig på indførelsen af et hjemmestyre. Disse spørgsmål har hr. Lars Emil Johansen, hr. Burgdorf og hr. Søren B. Jørgensen også været inde på, og jeg vil gerne sige, at jeg – uden at jeg har den direkte indflydelse naturligvis – ser hen til, at det kommende ad hoc-udvalg, der bliver nedsat, sammen med mig og mine embedsmænd i ministeriet må være i stand til at afslutte dette arbejde, som jo er påbegyndt for mange år siden, så betids – jeg håber i midten af november måned – at man i Grønland kan få gennemført den nødvendige politiske debat. Jeg tror, der er mange grønlandske politikere, der næsten ligger på spring i starthullerne for at komme i gang med denne debat. Jeg forstår så udmærket nødvendigheden heraf og skal sammen med mine embedsmænd gøre, hvad jeg formår for at fremme udvalgsarbejdet.

Når hr. Dohrmann fra fremskridtspartiet går på talerstolen og udtaler sig om Grønland, er det i sig selv en tilbagevendende appel om at skærpe opmærksomheden, det er der nemlig grund til. I dag lyttede jeg efter, om hr. Dohrmann havde noget budskab til folketinget og dermed offentligheden om, hvorvidt han alene repræsenterede synspunkterne i fremskridtspartiet. Sagen er jo, at der har været andre fremskridtsfolk i Grønland i sommer, og det er ikke alle, der har været så uimodtagelige for, hvordan forholdene reelt stiller sig i Grønland, som hr. Dohrmann.

Jeg har lagt mærke til, at hr. Pilgaard Andersen – og det er jo ikke sikkert, at han er en enlig svale i fremskridtspartiet – har en